

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A törvény kijátszása.

Debreczen, szept. 16.

Régi közmondás szerint törvényt csak azért hoznak, hogy meg lehessen kerülni.

Pedig azon vagyunk mindig, hogy törvényeinket a kor szelleméhez alkalmaztassuk és szereljük azt a kort, a melyben élünk, a humanizmus korának nevezni. A közélet külseje, intézményeink formái, az embertársainkkal való, rendszerint csak felületes és igaz szívéllyességet nélkülöző érintkezés — mind a humanizmus mázával vannak bevonva. Ez a máz azonban oly kevéssé színtartó, hogy a legelső eső lemossa és meztelen ridegségben tárja elénk a kiméletlen érdekhajhászatot, amely bizonyos társadalmi osztályok, bizonyos körök kiirhatlan tulajdonsága és bennök szinte második természetévé vált.

Törvényeink is mind a humanizmus jegyében születnek. De még mielőtt megszületnének, annyi bába forgolódik körülöttük, hogy már mire napvilágot látnak, kopottas a színük.

Oly sok különleges, köztük számos figyelme kívül nem hagyható érdek szólal bele a törvény alkotásába, hogy a kivételek elrontják a humanus intenciók hatását.

Igy jártunk a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvénnyel is. Vízet a tengerbe vinni jelentene, ha a vasárnapi szünetelés szükséges voltáról akarnának írni. A törvényhozás már évek előtt már méltányolta azokat az alapos érveket, melyek különösen közegészségi szempontból amellet szólnak, hogy a hat napon át működő munkaerőnek a hetedik nap pihenőre jusson s nem is késett ezt a világ teremtése óta helyesnek ismert elvet törvénybe iktatni.

Látszólag tehát megvolt a garancia, hogy a törvény életbelépése után vasárnap szünetelni fog a munka. Ez azonban csak látszat volt; mert már maga a törvény is kivételeket statnál, még pedig többnyire olyanokat, amelyeknek jogosultságát elvitatni nem lehetett. De még nem is fogtak a törvény végrehajtásához már, jelentkeztek oly szakmák képviselői, kik a va-

sárnapi munkaszünet felfüggesztését magukra nézve vitális követelménynek nyilvánították. Seregestől kilincseltek a minisztériumban és egy kisebb részüknek csakugyan sikerült is kijárni, hogy a törvény végrehajtására vonatkozó rendeletben szakmájukra nézve kivételes intézkedéseket vegyenek fel. Azóta sem szüneteltek a vasárnapi munkaszünet megszorítását célzó törekvések, amelyek nem mindig maradtak eredménytelenek. A következménye ennek az lett, hogy a vonatkozó törvény, mely kezdetben mégis csak eléggé csinosan festett, ma már valósággal torzképpé fajult.

A borbély, az utkaparó, a pék, a molnár s a jó Isten tudja, ki mindenki még, külön elbirálást vindikált magának a vasárnapi munkaszünetet illetőleg. Mindegyik fél tudott hozni valamilyen nyomós okot, mely arra jogosítja, hogy vasárnap is dolgozhasson.

Abba a kategóriába, mely a vasárnapi munka részbeni fenntartását megokolhatná, azonban semmiesetre se tartozhatnak a pénzintézetek.

Előkelő perditák.

Irta: Jablonczai Kálmán.

Sebastopolban élt egy tudós, ki halála napjáig azt vallotta, hogy az asszony csak annyiban különbözik a többi nőnemű állattól, — hogy fűszülködik.

Egy másik meg — a ki Causas bölcsé volt — azért nem csókolt asszonyt soha, mert szentül meg volt győződve arról, hogy már előtte megcsókolták, himportalan ajak nem kellett az ingyenc bölcsnek.

Gambettáról meg azt írják a történet írók, hogy egy tuzat szeretője volt egyszerre — és egy sem esalta meg?! . . .

Asszonynak, lónak ne higj rajongó embertásam, ott leszel földhöz vágva illetve a falhoz állítva — a hol nem is gondolod! . . .

A mai emancipált női nem — olyan finoman rafinírozott már, hogy azt közönségesen prozai férfi ész megérteni sem tudja.

A jelen világunk — nem a régi puritán levegőből szívja magában az ozont — nem a vallás — Istenbe vetett öntudat karlatozza a bünt, a fékevesztett szenvedélyt.

Miután fűszer kereskedésemet más vállalat miatt feloszlatom, miért is a raktáron levő Festék, Lack és az összes anyag árakat beszerzési áron alól is **Teljesen klárusítom.** Nagy tömegben való eladás Hétfő és Keddi napon. Kicsinybeni eladás naponta reggel 7 órától este 7 óráig. Tisztelettel

Klein és Gelbmann cég
jelentése.

Bevásárlási utunkról vissza térve, áruházunkat dusan szereltük fel őszi és téli újdonságokkal. Képesek vagyunk, úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb izlésnek is megfelelni. Raktárra érkeztek angol costum kelmék, elegáns blouz szövetek és selymek, divatos fiandek, szintartó barchetek, vásznak és asztalneműek. Női felöltőkben óriási választék.
Klein és Gelbmann.

Mennél jobban közeledik a kocsi — a mén annál nyugtalanabb . . . a férfi nem bir vele, engedi futni a tüzpontok irányában.

Perczek mulva ott van a bérkocsi előtt — mely hirtelen megáll.

A kocsinak ernyője fel van huzva, — az utas az ernyő homályában elrejtőzik.

Hova mennek? kérdi a lovas a bérkocsist.

A varjulaposi határba — felelé . . . a nagyságos urhoz — mig sokat mondó tekintettel a kocsi belsejébe pillantott . . .

A férfi leugrik lováról és odasiet a kocsihoz — behajlik az ernyő alá — és az ölben nyugvó — rengő kezeket — tisztelettel ajkához emeli.

Nincs ilyen bátor asszony több a világon — susogá.

Nagyon félek . . . most már igazán félek . . . be jó hogy erre volt az utja — rebegé az asszony . . . mondja — talán tudta, hogy jövök?? . . .

Sejtettem nagyságos asszonyom — hisz tegnap maga mondta ki azt a nagy szót, abban az előkelő társaságban, — hogy a bátor asszony a szerelem ölében alszik és ébred fel.

KOHN HENRIK

fűszer nagykereskedő

Debreczen, Gróf Dégenfeld-tér.

Mégis fenntartotta magát minde mai napig az az abuzus, hogy egyes vidéki pénzügyintézetek tisztviselői tartoznak vasárnap a hivatalban megjelenni.

Nem tudjuk, van-e erről a vidéki hatóságoknak tudomásuk s ha igen — ami igen valószínű — miért nem tiltják el ott a törvény megszegését?

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény ugyanis nemcsak az iránt intézkedik, hogy az üzletek zárva legyenek, hanem az iránt is, hogy a zárt ajtók mögött alkalmazottak ne dolgozzanak.

Erre kell figyelniök a hatóságoknak, ha törvény szelleme és betűje szerint akarnak eljárni. Nem szabad tűrni, hogy egyeseknek privilégiumuk legyen a törvény kijátszására.

A kiegyezési tárgyalások.

A miniszterek ismét Bécsben vannak

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 16.

A Budapesti Tudósító jelenti: A vasárnapra kitűzött magyar minisztertanácsról — amely később természetesen bizalmas jellegű miniszteri értekezletté redukálódott — minden előzetes ellenére fenntartották magukat mindaddig, míg ma azután a rideg valóság véget vetett nekik. A magyar kabinet összes tagjai közül ugyanis egyedül Wekerle Sándor miniszterelnök töltötte Budapestet a vasárnapot, aki egész nap a pénzügyminiszteriumban volt, anélkül, hogy valamelyik miniszter társát látna volna, annál kevésbé, mert azok mindegyike a fővárostól távol, a vidéken tartózkodott. Utoljára az a hír merült fel, hogy Wekerle gróf Andrássy Gyula belügyminisztert, az alkotmánypart vezérét Budapestre hívta, hogy vele a legutóbbi minisztertanácsnak a kvótát illető határozataitól való eltérés dolgában ta-

náskozzék. Ilyen eltérés azonban egyáltalán nem történt, úgy hogy gróf Andrássy Gyula folytathatta tőketerebesi tulajdonában az általános választójog érdekében megkezdett munkálatait, ami azonban semmiesetre sem zárja ki azt, hogy gróf Andrássy Gyula a kellő pillanatban odahagyja birtokát és vállalja a felelősséget a döntésért. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap délután 5 óra 15 perckor dr. Popovits Sándor államtitkár kíséretében Bécsbe utazott, hogy hétfőn, a délelőtti folyamán báró Beck osztrák miniszterelnökkel ismét érintkezésbe lépjen. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter és Szterényi József államtitkár csak hétfőn délelőtt érkeznek Bécsbe, résztvevők a kiegyezés létrejövételére célzó további tárgyalásokban.

A Magyar Tudósító jelenti; Wekerle Sándor miniszterelnök és Popovics Sándor államtitkár vasárnap délután az 5 óra 10 perckor induló gyorsvonattal Bécsbe utaztak, hova este 9 óra 15 perckor érkeztek meg. A pályaudvarról egyenesen a magyar házba hajtottak. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Szterényi József államtitkár, Lers Vilmos osztálytanácsos és dr. Pallay Sándor titkár kíséretében ma reggel 8 órakor Bécsbe utazott. A miniszter fogadására a pályaudvaron megjelent Marx János máv. elnökgazdát helyettes, Daróczy Rezső állomásfőnök és Jakab Sándor párttitkár. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, ki vasárnap este érkezett meg Szolnokról, szintén ma reggel utazott Bécsbe Bruckon át.

Újabb táviratok

Bécs, szeptember 16. (M. T. I.) Wekerle miniszterelnök ma este ideérkezett. A kiegyezési tárgyalásokat holnap folytatják.

Bécs, szeptember 16. A miniszterek ma délelőtt nem tartottak konferenciát. Wekerle egész délelőtt titkárával dolgozott. Wekerle és Beck csak délután fognak érkezni. Ma leghatározottabban azt állítják, hogy a

kvóta emelése, melybe a magyar kormány más engedmények ellenében beleegyezett, 1911-től kezdve fog életbelépni.

Terjed a tifusz.

Debreczen veszedelme.

Fertőzött városrész.

Sok megbetegedés.

A hatóság intézkedik.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Debreczen lakossága nagy veszedelem előtt áll. A tifusz, ez a veszedelmes betegség, a mely szörványosan esztendőök óta grasszál a városban, az utóbbi napokban teljes erővel tört a lakosság körében, úgy hogy három nap alatt számos megbetegedés és halálozás is történt tifuszban.

A tifusz terjedésének híre futó tüzként terjedt el a városban. A lakosság fejvesztve igyekezik a nagy veszélynek elejét venni. De nem nézi tétlenül a hatóság sem a járvány terjedését, a mely ellen a legnagyobb készültséggel lépett fel. Ugy a tanács mint a főkapitány és t. főorvos a legerélyesebb rendszabályokkal igyekezik a veszedelmet elfojtani s ma már hirdetésményileg, de más alkalmas eszközökkel is azon van, hogy a közönséget felvilágosítsa a katasztrófáról, a mely egy kis gondatlanság esetén feltétlenül bekövetkezhetik.

A tifusz járványszerű fellépéséről a következőket jelenti tudósítónk:

Igen azt mondtam . . . mégis merem tenni . . . lássa itt vagyok ilyen későn — egyedül — csak azért, hogy egy bátor férfival találkozhatjak . . . csak azért, hogy . . . hogy bebizonyítsam magának, hogy én nem félek senki — és semmitől . . . Az asszony kiszállt a kocsiából és a férfi karján — a lombos fák árnyékában messze elsétált.

A paripát gazdája a bérkocsis gondjaira bízta, — ki egy oldaluton letért, — hogy lovait megittassa.

Egy óra múlva — az asszony ismét kocsijában ült . . . és fáradtan, fejét a párnákra hajtva — csak ennyit mondott bucsuzásul a férfinak . . .

— Emlékezzen vissza ezen estére, hogy talált az életben egy nőt, ki csak azért vétkezett . . . , mert nem félt senkitől és semmitől . . .

Íróasztalánál dolgozik a férfi . . . este 10 óra elmúlt, művét reggelre befejezni kell. Gondolat világa a fellegekben repül, — eszményképét a napban keresi. Utezái ablakán kopogtatás halatszik.

Az író leszáll a földre és kinéz az utezára . . .

Egy sugár női alak áll ott — esdeklő tekintettel az ablakra nézve . . .

Maga az Eliz? kérdé az író — meglepetve.

En vagyok, — susogá a nő, ereszen be, — magához jöttem.

Az Istenért! hogy gondol ilyet . . . hiszen tudja, a férje az én barátom! Tudok mindent . . . ne fessegjen sokat . . .

bocsásson be, — ott bent mindent elmondok . . .

— Ha komolyan akarja? . . .

Eliz lerogyott a ruganyos keretere . . . lihegett, mint egy megriasztott őz . . .

Az író előtte állott és kereste a rejtélyt, mely ezt a bűbajos asszonyt az ő lakásába kergette.

Ugy-e maga ámul és bámul — hogy engemet itt lát a maga odujában; Ugy-e el nem tudja képzelni, miért jöttem én ide akkor, mikor nem vártak és miért nem jöttem akkor, amikor azért térden állva könyörögtek . . . Ugy-e ezt szeretné tudni? . . .

Valóban . . .

— Na hát mindjárt elmondom, — hát tudja, a férjem tegnap hírem és tud-

tom nélkül az orfeumban volt és biztos kutforrásom szerint egy sansonettel hajnalig pezsgőzött . . . képzelem, mi követte a pezsgő-mámort? Ha ő úgy, én is úgy . . . érti már?? . . . ne csináljon olyan ostoba pofát . . . csukja be az ablakot . . . és megengedem, hogy megcsókoljon. *

A külvárosi házak árnyékában egy férfi és egy nő — szorosan egymáshoz simulva haladnak előre. Egy sárgára festett, rozszant kapu előtt megállva — hal-kan megkopogtatják azt.

A zajra egy öreg ember lépegett elő — és óvatosan kinyitja a nyikorgó kis ajtót.

Itthon vagyunk — asszonyom, — mondá a férfi, — míg a nőt kézen fogva vezet egy megvilágított ablak felé . . .

Nézze barátom, — sóhajt fel a nő — biztos maga abban, hogy nem látott meg bennünket senki sem? meghalnék attól a tudattól, — ha valaki elárulhatna?

— Ne féljen!! itt olyan jól el vagyunk rejtve, — akár a föld alatt . . . Nemsokára eltűntek az alacsony ajtó mögött.

Megnyílt

Központi női felöltő áruház, Debreczen, Simonffy-u. 2. városi bérház

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

Allandó tifusz.

Tüdös Kálmán dr. t. főorvosnak két nap óta szokottnál több esetet jelentettek be tifuszos megbetegedésről. A főorvos azonnal utána járt a dolgoknak s megállapította, hogy a hasi hagymáz tény leg nagy arányban jelentkezett Debreczenben.

A szórványos megbetegedés ugyanis mindennapos a városban, mert esztendőnk óta állandóan fészke a veszélynek Debreczen külterülete.

Egész nyáron havonta alig volt 2-3 megbetegedésnél több a városban s így rosszra gondolni felesleges volt, mert ezeket az apró eseteket rendszerint a ragadós betegségekről vezetett jegyzékbe mint aggodalomra okot nem adó tünetet vezették be.

A mult hét pénteke óta azonban megváltozott a helyzet. Egyre-másra jöttek a jelentések tifuszos megbetegedésről, ami természetesen sorompóba állította a hatóságot is.

A tanács intézkedik.

A t. főorvos jelentésével ma foglalkozott a város tanácsa. Megdöbbenéssel fogadta a polgármester helyette Vecsey Imre főjegyző a t. főorvos jelentését, a mely szerint a három nap alatt **18 megbetegedés** történt.

A tanács a járványról a közönséget tájékoztatandó a következő kommunikét adta ki.

A hivatalos irás így szól:

A hasi hagymáz (typhus) városunkban az utóbbi napokban a megszokottnál nagyobb számban fordult elő, úgy, hogy annak járványosá válása fenyeget.

A városi hatóság figyelmezteti a közönséget, hogy ennek bekövetkezése ellen legjobban megvédi a tisztaság megővése és a rendes életmód. Tartsa tehát mindenki lakását, háza környékét, udvarát a mellékhelyiséget tisztán, szeméttel, trágyát összegyűlni ne hagyjon, élelmi szereit válogassa meg, éretlen vagy romlott gyümölcsöt ne fogyasszon, élelmi szereit őrizze minden szennyező-

déstől és különösen kezeit minden étkezés előtt mossa meg szappannal bő vízzel alaposan. A hatóság a maga körébe minden lehető megteszi a baj terjedésének megakadályozására s számít e tekintetben a közönség támogatására is, a tapasztalt mulasztásokat pedig szigorúan büntetni fogja.

Beszélgetés a főorvossal.

Tudósítónk ma délután beszélgetést folytatott a tifuszról Tüdös Kálmán tiszti főorvossal, aki a következőket mondta:

— Tény, hogy a tifuszos megbetegedések száma a szokottnál nagyobb Debreczenben, a mi arra ösztönzött, hogy mielőbb nagyobb veszedelem származnék, a legerélyesebben intézkedjek.

A mi a megbetegedések számát illeti, elég sok. Három nap alatt 18 esetet jelentettek be. Ezek közül kettő **halálos lefolyású volt.** Meg kell jegyeznem, hogy az egyikről pozitív megállapítottuk a tifuszt, míg a másik gyanús. A tünetek arra mutatnak ugyan, hogy hasihagymázról van szó, de vannak olyan körülmények, a melyek megintják az orvosi véleményt. A 18 megbetegedéshez még négyet kell számítanunk. Vidékről hoztak be a kórházba négy tifuszos beteget, a kikkel **összesen 22-en vannak.**

Fertőzött területek.

A t. főorvos ezután rámutatott arra, hogy a városban különösen a külterületeken és a Széchenyi-utca végén ugynevezett 13 városban van a járvány fészke.

A Széchenyi-utca végén van egy ház, a hol egymás után **három lakó is megbetegedett.**

A leány maga marad — 3-4 napig türelmesen vár — és édesen ábrándozik a boldog viszontlátásról.

Ötödik nap elfogy a türelme, és az esti szürkületben sétálni indul . . .

A nagy város forgatagában egy csinos férfi csapódik mellé és álhatatosan kíséri.

A leány előbb megijed, majd mosolygva figyeli a kísérő zavaros kinézetét.

Hogy mulatsága teljesebb legyen — egy néptelenebb utcába fordul be — azzal a feltevéssel, hogy vajjon megszólítja-e?

A férfi megszólította — — — kedélyesen diskurálva haladtak a szállások felé — hol emberek ilyenkor nagyon ritkán járnak . . .

Még ezen este következő sorokat írta a leány a naplójába:

Nagyon szeretem — imádom a vőlegényemet — — — de megégtem — megörültem volna ha nem vétkezem . . .

Külömben miért marad olyan soká . . . ő az oka mindennek.

* * *

A külterületen ugyanilyen állapotok vannak.

Nagy a piszok.

A tifusz terjedése a piszoknak köszönhető, A külterületen, de benn a városban is vannak házak, a hol a szemét halomszámra áll az udvaron.

Az ilyen helyek állandó fészkei a tifusz bacillus ezreinek. Nehogy ez az állapot tovább tartson s így a veszedelem növekedjék a főkapitány rendőri közegekkel fogja holnaptól kezdve a városban az udvarokat megvizsgálni. A hol szeméttel piszkot találnak szigorú büntetéssel sújtják kivétel nélkül a lakókat és hátulajdonosokat.

A főkapitány egyébként hirdetményt bocsájt ki holnap, a melyben figyelmezteti a lakosságot a veszélyről.

Tájékoztatja a közönséget, hogy a tifusznak egyetlen elnsége a tisztaság, ezért mindenki igyekezzék ugy a lakását, mint a házat és udvarát a lehető legnagyobb rendben tartani. A mennyiben a felhívás ellenére a rendőrség emberei tisztatlanságot és szeméttel tapasztalának a hatóság fogházzal és nagy összegű pénzbüntetéssel fogja sújtani az illetőket.

A betegek.

A tifusz betegek között van. Pákozdy Sándor Hajdúvármegye főjegyzője és Tóby Elek városi aljegyző is. Az előbbi még nincs túl a veszélyen, míg az utóbbi állapota komoly, de nem veszedelmes már.

A víz ivás veszélyes.

Debreczen híres arról, hogy milyen rossz vize van. A ki csak teheti régóta nem oltja szomját kúti vízzel. Sajnos a debreceni kútak közül a legtöbb tifusz bacilusokkal van teli, úgy hogy a szór-

Henczeg az aszfalt betyár a saját bandájában — szórja a pénzt tele marokkal — duzzog a pezsgő, a mámoros agy megnyilatkozik — és leleplez mindent a mi titok. A svihák királya — úgy beszél az erényről, mint egy czafer rongyról, melyet az utcán botjával félre dob.

Igyunk fiuk, kiálta, megfizeti az aszszony csillogó aranyban ha mi akarjuk . . . Nincs olyan asszony több a földtekén . . . hahaha . . . — fene egy vén hárpia — a ki azt a vén ránczos festett pofáját megcsókolja — és örült kedvének hódol — — — attól százakat sem sajnál. Nézzétek . . . itt van két darab száz — ezt ma délután érdemeltem ki . . .

A többi svihák irigy tekintettel nézett a hősre, a ki csókjával pénzt keres.

Hol lakik? — — kicsoda? merre található?? kérdék egyszerre mindnyájan!!! fele keresetre megmondom — mondá a svihák király . . .

Áll az alku — elfogadjuk, halljuk a nevét!!! . . .

A svihák király egy nevet ejtett ki, a száján . . . és a banda magába mélyedve elhallgatott . . .

Előkelő vegyes perditák.

Ne kíséren tovább a fő utca sarkánál. — hátha valaki meglátja — vagy a férjem szembe jönne velünk . . .

Most bucsuzunk édes barátom!! ne ítéljen meg, hogy pénzt fogadtam el, de lássa, a férjem olyan keveset keres . . . nekem olyan keveset adhat . . . és a ruházat olyan drága . . .

A férfi befordult egy mellék utcára és a Rigolettó dallamát fütyülve — eltűnt az emberáradatban.

Sziránek lázas forróságával szereti a férfi a leányt. — Együtt csókolják agyon a napokat — egymás szemében találják fel a csillagokat.

Ez a szerelem évek hosszú során uralkodik a szívük fölött — elsem tudják képzelni — hogy valaha egymástól megváljanak, vagy egymást megsalják . . .

A férfi mindennap ott van a leánynál — mindennap szomjasan borul a szerelem kutjára — és lelke mindig itasabb marad.

Történik, hogy egy alkalommal a férfi hetekre elutazik.

Haza érkeztem.

Az őszi újdonságokat beszereztem sikerült külföldön egy nagyobb gyárostól egy óriási gyári raktárt megvenni, mely összes cikkek **meglepő olcsó árban lesznek eladva.** A Hungária ernyőgyárnak gyári raktára. **Most bevezetek** kész Blouzok, aljak, leányka ruhák, mindennemű kötények gyári raktára **Révész Lajos Verseny áruház. Csapó-utca 23. szám alatt.**

ványos megbetegedéseknél megállapították, hogy a vízvezetékek következménye. Természetes hozzájárul még ehhez az, hogy a köznép gyümölcsessel táplálkozik a nyári hónapokban s a rossz vizet issza. Így aztán kész a tifusz, még csak gondolkodni sem kell a felett, hogy mi az ok.

Ki a dinnyékkal.

A főkapitány és a t. főorvos figyelmébe kell ajánlanunk ezeket a sorokat.

A legelső intézkedések után következzék a piac vizsgálat. A dinnyék szezonának vége. A mit mostanában árulnak, csak arra való, hogy az emberek tifuszban betegedjenek meg.

Első sorban a dinnye árusokat kell kitiltani a városból. A nagy templom előtti téren és a kórház előtti téren és a kórház előtt felhalmozott dinnyéknek szinte a külsejéről meg lehet ismerni, hogy a tifusz veszedelmének elősegítői. Egyenesen megtiltandó Debreczenben ezután a dinnye árusítás.

Ezzel az intézkedéssel csak jó szolgálatot tehet a hatóság a közönségnek.

Tifusz a katonák között.

A már említett tifusz betegek között számosan hozzászámítva a katonák akiket a csapatkórházban ápolnak. A szegény bakák között — mint az esti órákban értesülünk — szintén terjed a tifusz. A katonai parancsnokság a polgári hatósággal vállalva igyekszik elejét venni a bajnak.

Értesülésünk szerint a csapatkórházban 6 baka fekszik betegen, akik közül négyen még nem estek át a krízisen.

A katonák a víztől és a dinnyétől betegedtek meg. A legénységnek megtiltották a gyümölcs élvezetét s csak a katonai orvos által megvizsgált kútból merített vizet szabad inni a kaszárnya lakóinak.

Aszalnoki kiállítás megnyitása.

A kamara képviselve volt

Darányi miniszter nyitotta meg.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 16.

Nagy, a helyi kereteket jóval meghaladó ünnepek között nyit meg az elmúlt vasárnapon Szolnokon a jásznagykunszolnok megyei gazdasági egyesület által, annak 50 éves fennállása jubileumául rendezett kiállítás. E kiállítás, bár természeténél fogva a mezőgazdaságnak készült, az egyesület jóvoltából a vármegye iparát is magába foglalta s így mezőgazdasági és ipari kiállítás volt.

A kiállítást Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter nyitotta meg, ki kíséretével délelőtt 10 órakor különvonaton érkezett.

A kiállítás tulajdonképpen megnyitását a megye székházában tartott diszközgyűlés előzte meg, melyen Almásy gróf főispán ismertette a gazdasági egyesület keletkezését és történelmét. Ezután Da-

rányi miniszter lendületes beszédben méltatta az egyesület tevékenységét, működését s követendő példát állította hazánk gazdaközönsége elé.

A diszközgyűlés lezajlása után a kiállítás területére vonult az egész közönség, hol is Darányi a kiállítást ünnepélyesen megnyitotta.

A kiállítás megtekintése után ünnepi ebéd volt a Kossuth-vendéglő nagytermében, melynek folyamán felszólalva a miniszter, összetartásra és munkára sarkentette a gazdaközönséget.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamarát e megnyitáson Rédei segédtitkár képviselte. Nem láttuk a vendégek között a hajdumegyei gazdasági egyesületet, mely — amint értesítünk — nem kapott meghívót.

Különösnek találjuk ezt, mert úgy vélekedünk, hogy egy ilyen nagyszabású ünnepségre, hol az oly nehezen tömöríthető gazdaközönségnek egy másik 50 esztendője fennálló és sikeresen működő egyesülete ünnepel — első meghívottaknak a társaságoknak kellene lenniük.

A miniszter kíséretével délután fél 5 órakor hagyta el különvonaton Szolnokot.

Országos athlétikai verseny Debreczenben.

Kik a győztesek.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 16.

Gyönyörű időben, nagyszámu előkelő közönség jelenlétében folyt le a debreczeni Tornaegyesület vasárnapi versenye. A vidék és a főváros legjobb erőt mérték össze tudásukat a bajnoki cím birtokáért s a közönség mindvégig izgatott és érdekes küzdelmek tanuja volt.

Valóban örvendetes jelenség, hogy a debreczeni intelligens közönség érdeklődni kezd a testnevelés nemes ügye iránt s hogy a városi tanácsnál is, mely ezuttal három tagjával képviseltette magát a versenyen, jóakaró figyelemmel kísérik a Tornaegyesület működését.

A D. T. E. semmivel sem ünnepelhetette meg méltóbban 40 éves jubileumát, mint azzal a sokoldalú, ragyoskerü tevékenységgel, melyet az idén a sport minden ágában kifejt.

Ami a verseny eredményét illeti, az valóságos diadalutja volt a D. T. E.-nek, mely az eldöntésre került 13 szám közül kilencben győzött, megnyerve egyúttal mind a négy bajnokságot is, mely a programmon szerepelt.

Debreczen sz. kir. sulydobó bajnoka mint előrelátható volt, Mudin Imre, a D. T. E. sokoldalú kiváló athlétája lett, aki revansot vett aradi legyőzőjén, bebizonyítva, hogy egyetlen veresége csakis pillanatnyi indispozíció következménye volt. Győzelmének értékét emeli, hogy ellenfelei közt ott volt Kernhoffer Kálmán országos bajnok is. Mudin Imre ezenkívül győzött még a diszkos vetésben, a gerely vetésben, helyből távolugrásban s a helyből magas ugrásban is, ez utóbbiban 140 cm-el országos rekordot állítva fel. Így volt ő a nap hőse.

Jól megérdemelt győzelmet aratott a D. T. E. legrégebb és legszorgalmasabb athlétája Szarukán Sándor, megnyerve 56 mp. kitérő idő alatt az egynegyed ang. mf. síkfutás bajnokságát, méltán rászol-

gálva ezzel a közönség szívélyes ovációjára. — Nem kisebb örömet keltett Vadon Gézának győzelme a magasugró bajnokságban. A tehetséges és ambiciózus athlétának ez volt első jelentősebb sikere, melyet páratlan szorgalmával megérdemelt. Vele egyenlő eredményt ért el, de a szabályok szerint második helyre sorult Zöld József a D. T. E. e legnépszerűbb versenyzője, ak' egynegyed ang. mf. futásban is szép eredményt ért el.

Hatalmas eredményt ért el Vilmos Béla a sulyemelésben, megnyerve a sulyemelés bajnokságát. A futási számokból a 1/2 ang. mf. futás emelendő ki, melyben Vangel Gyula, az ország legjobb közép-tár futója győzött igen szép stílusban. Igen jó eredményt ért el a 60 yardos síkfutásban Kiss István, ki az utóbbi időben mindenütt oly szépen szerepelt. Ugy szintén kiemelendő a D. A. A. C. sulydobó csapatának eredménye, ahol a dobók 10.95 méter átlagot állítottak fel.

A verseny eredményei.

Sulydobás s V-ös csapatoknak. I. D. A. A. C. csapata (Székelyhidi 11.52 Mózés 11.25. Kovács 10.80, Igyártó 10.69 Tarpai 10.50) II. Ny. T. V. E. csapata.

60 yardos síkfutás. I. Kiss István D. A. A. C. 6 3/4 mp. II. Féayes Jenő D. T. E. III. Szunyogh Rudolf D. A. A. D.

Magasugrás. Felső Magyarország bajnokságáért. I. Vadon Géza D. T. E. 170 cm. II. Zöld József D. T. E. 170 cm. III. Szabó Béla D. A. A. C. 150 cm.

1/4 ang. mf. síkfutás. Felső Magyarország bajnokságáért I. Szarukán Sándor D. T. E. 56 mp. II. Horváth Aladár D. T. E. III. Zöld József D. T. E.

Sulydobás. Debreczen város bajnokságáért. I. Mudin Imre D. T. E. 12.26 m. II. Kirchoffer Ny. T. V. E. 11.82 m. III. Mudin István M. A. C. 11.54 m. Indult még Székelyhidi D. A. A. C. 11.38.

Sulyemelés. Felső Magyarország bajnokságáért I. Vilmos Béla D. T. E. nyomott, jobb kéz 70 kg. bal kéz. 70 kg. két kézzel 100 kg. II. Kirchoffer Ny. T. V. E. lökött, jobb kéz 75 kg. bal kéz 65 kg. két kézzel 75 kg. III. Radó Rezső D. T. E.

Helyből magasugrás. I. Mudin Imre D. T. E. 140 cm. országos rekord. II. Mudin István és Vadon Géza 137 1/2 cm.

Diszkosvetés. Junioroknak. I. Mudin Imre D. T. E. 33.05 m. II. Jámbor Ferenc D. T. E. 31.98 m. III. Kirchoffer Ny. T. V. T. 31.38 m.

1 ang. mf. staféta. (4-szer 402 m) D. T. E. csapata (György, Tolnai, Horvát Szarukán).

Helyből távolugrás. I. Mudin Imre D. T. E. 286 cm. II. Vadon Géza D. T. E. 285 1/2 cm. III. Mudin István M. A. C. 285 1/2.

Gerelyvetés vidékieknek. I. Mudin Imre D. T. E. 36.14 m. II. Kirchoffer Ny. T. V. E. 35.33 m. III. Matulka Ödön Ny. T. V. E. 30.50 m.

1/2 ang. mf. síkfutás. I. Vangel Gyula M. A. C. a p. 9 3/10 mp. II. Palotai Ottó F. T. C. III. Tolnai Jenő D. T. E.

220 yardos handicap. I. Nováky Gábor K. A. C. 23 3/4 mp. 22 yard előny. II. Balogh János D. A. A. C. 8 yard előny. III. Szunyog Rudolf D. A. A. C. 6 yard előny.

Z.

**A fiatalság
állandó találkozó helye.**

Ma Debreczen, legkellemesebb szórakozó és találkozó helye a **Kölcsey kávéház** Csapó-u. 5. sz. **Mindenféle italok mérsékelt áron kaphatók.** — Külön helyiségek. 5 százalék kedvezmény az ifjuságnak mindennemű étkek és italokból. Számos látogatást kér, **Sinetár S.** kávé.

Kávéházak megrendszabályozása.

Nem kell új gyógytár Dorogon.

Az egészségügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 13.

Hajdúvármegye egészségügyi bizottsága Dr. Cegléd Mihály tiszti főgyógyész elnöklété alatt tegnap ülést tartott. Néhány fontosabb egészségügyi kérdés felől tanácskoztak. Megjelentek az ülésen: dr. Nagy Kálmán, dr. Nagy Lajos, dr. Pápay Kálmán, Dr. Téchy Zsigmond, Dr. Dömötör József, Dr. Csahány Lajos és Dalmy Barna, továbbá Dr. Losonczy Álmos tiszti főorvos, utóbbi mint a bizottság előadója.

Legelső tárgy volt a Hajdudorogi második gyógytár ügye. Dr. Losonczy Álmos tiszti főorvos ismertette Hajdudorog község egészségügyi viszonyait. Szám szerint bizonyította be, hogy Hajdudorog az utolsó pár év alatt nemcsak, hogy nem emelkedett lélekszám kérdésében sőt fogyott. Ugy tapasztalja, hogy a Dorogon levő egy gyógytár teljesen kielégíti a község gyógytári igényeit. Ellenzi tehát a második gyógytár felállítását.

Rövid vita után a bizottság Dr. Losonczy Álmos főorvos indokaira támaszkodva kimondotta, hogy Hajdudorogon még egy patikajog engedélyezését határozottan ellenzi.

Dalmy Barna ismerteti a kávéházakról szóló szabályrendelet módosításának szükségességét. A bizottság elvben elfogadja sőt kívánatosnak tartja a szabályrendelet általános módosítását.

Szigorúan tiltani kívánja a kávéházak, szállodák és vendéglőben a nők alkalmazását. Tisztán a férfi alkalmazottak megengedését javasolja, már a közmorál szempontjából is.

A bizottság tehát ily értelemben terjeszt javaslatot a vármegye közgyűlése elé.

Még néhány jelentéktelenebb kérdést intézett el aztán a bizottság s azután az ülés véget ért.

Eltűnt kereskedő tanonc

—
Ilondára ment.

Ott azonban nem látták

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 16

A rendőrségnél tegnap egy kereskedő tanonc gyanús eltűnéséről tettek jelentést. Az eltűnt ifjú története a következő:

Veisz Márton az Ungár Albert cégnél szolgált mint kereskedő tanonc. Az elmúlt hét közepén bement Ilondára és azt mondta, hogy családi

ügyekben szeretne Ilonda községbe utazni. A főnök mit sem sejtve megadta a fiúnak a kért szabadságot.

A fiú szabadsága szombaton járt le, de nem jelentkezett. A városban lakó hozzátartozóit értesítette erről Ungár Albert, akik Lyomban kutatni kezdtek a fiú után. Táviratot menesztettek Ilondára s ekkor kiderült, hogy a fiú nem is járt ott.

Ez a kellemetlen felfedezés gyanússá tette a fiú távol maradását s ezért kérték országos köröztetését. Azt hiszik ugyanis, hogy a fiút valami bal eset érte. A rendőrség ennél fogva azonnal intézkedett a fiú köröztetése iránt. Valószínű egyébként, hogy a körözésnek meg is lesz a kellő eredménye, mert Weisz Mártonon már nem egy ízben esett meg, hogy nyoma veszett.

SZINHÁZ.

A parasztszület Máramaros-szigeten. Tegnapelőtt mint Máramaros-szigetről írják zsufolt ház előtt került színre a Paraztszület, Mascagni hatalmas operája. Az előadást a Máramaros a következőket írja:

A parasztszület alkalmából a hódolat, elismerés minden melegséggel köszöntjük Zilahynét, a nagy énekesnőt és színjátékát, aki drámát énekel izzó olasz szenvedelmek, forró sóhajtasok, epedések és megsemmisülés drámáját. Üdvözljük a nagy színésznőt a, genialis megértőjét a zenei mélységnek és köszönjük neki azt az órát, mint a színi évad egyik legnagyobb művészi eseményét. Elismeréssel adózunk Bodának is aki Turidduban, néhány játékbéli disharmónia dacára is sok szépet hozott felszínre. Árkosnak nemes, férfias alakításáért. Gyengén bágyadtan játszott ez estén Zsigmond Anna, a kinek kosztümje sem illet a darab stílusához; a velencei karneval jelmeze volt az övé, nem pedig a piperés falusi asszonyé. Hatalmas, előkelő munkát végzett karmesterünk, aki a zenekart gyönyörűen dirigálta és a karokat pompásan rendezte.

A részeg anya büne.

Fojtogatta gyermekét.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

A rendőrség egy lelketlen anya ellen folytat most szigorú vizsgálatot. Az illetőnek az a büne, hogy holt részegen fojtogatni kezdte három éves kis gyermekét. A brutális anya dolgairol a következőket jelentik:

A Csapó utca végén, nyílt utcán kis gyermek éles sivitása zavarta meg a vasárnapi ünnep esendjét. A kis gyermek keserves sirására figyelmesek lettek az utcán járó kelő emberek, kik később a rendőr figyelmébe ajánlottak egy erősen dülöngöző asszonyt.

A rendőr aztán figyelni kezdte az asszonyt, aki a karján levő kis gyermekét fojtogatta, a földhöz akarta vágni. E tetében a rendőr közbelépése akadályozta

meg. A rendőr látva a nő beszámíthatatlan állapotát, felkísérte a rendőrségre.

Itt aztán megállapították, hogy Nádudvari Ágnesnek hívják s gyermeke nem több három hetesnél.

Az inspektió rendőrtisztviselő Nádudvari Ágneset lecsukatta, a kis gyermeket pedig további ápolás céljából kiadta a menház gondnokságának.

A debreczeni dalárda nagyváradi sikere.

Hangverseny a Szigligeti színházban.

Zajos elismerés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 16.

A debreczeni dalgyűlés, a mely annyi dicsőséget szerzett már a magyar dalnak az ország határain túl is, szombaton este fényes sikerrel hangversenyzett a nagyváradi Szigligeti színházban. — A hangversenyről a következőket írja a Szabadság.

Ugy a Tüdővész-Szanatórium, mint ami végtelenül szegény zenci életünk szempontjából szívből hálát mondunk a „Debreczeni Dalgyűlés” minden egyes tagjának, valamint ama többi uraknak, akik nekünk egy élvezetes szép estét s a tüdővészesek szanatóriuma számára bizonyos (sajnos nem nagy összeget) szereztek.

Bár a köteles hála s a vendégzereget élet veszi a kritikának, azonban nem hallgathatunk el egy-két megjegyzést. — Mindenekelőtt a rendes nagyváradi színház és hangversenylátogató közönség távollétével tünt fel. Elég súlyos szemrehányás, de az sem csekélyebb, hogy a rendezőség szabad marsrutával odaállit egy (elismerjük, hogy kitűnő) cigánybandát. az pedig az áhítatosan állva meghallgatott Himnusz után nem állja a legizetlenebb cigánytrükkökkel (katonai szignállokkal, Nach Grosswarden, stbivel félbeszakított) nótákkal rontani az ünnepi hangulatot.

Azokban ezzel szemben busásan kárpótolt bennünket a műsor többi száma. Irigységgel és bámulattal hallgattuk a debreczeniek régi, híres énekkarát, amely fejelemzettségével, izléses előadásával (különösen tenoristákban) gazdag hanganyagával tünik ki. Meg kell adnunk, hogy minden egyes számuk izlésesen volt kiválasztva is. A szólisták közül igen szép sikere volt Hajdu István urnak, aki Popper egy Nocturnóját meleg hanggal, benső pathossal és az ismert Tarantelláját briliáns technikával játszotta. Hasonlóképp igen kiváló produkciót nyújtott P. Negy Zoltán ur, akinek művészi szép Norma-parafraza egész másképp hatott volna egy jóra való hangverseny zongorán. Szégyeltük magunkat, hogy egy oly kiváló művészt oly hálátlan hangszerhez ültette a rendezőség. Nagyváradon, sajnos még az is az utópiák közé tartozik, hogy a hangversenyeken tisztességes zongorákat hallhassunk. Ez okból nem érvényesült eléggé Drumár János ur kitűnő zongora kísérete sem.

Meg kell még említenünk két vendégművésznőt, kik közül Riesz Eliz k. a. elegáns tolettjével és rokonszenves organumával, míg Fábian Margit k. a. nem mindennapi szépségével kellett feltűnést; a zugó tapsokra Hubay egyik csárdajele-

Megbízható jó iskolaczipők legjutányosabban
csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Gzégre tessék figyelni.

netét adta ráadásul még zajosabb tapsok mellett.

Igen szépen énekelte Sáfány Lajos ur behízelt lyrai tenorján Abt egy dalát. Nemes felfogással, igazi érzéssel tolmácsolta a dal édes hangulatát. Schuman Két gránátosa kevésbé felel meg hangjának és egyéniségének, de az is igen szép szám volt.

A legzajosabb sikere volt — és méltán — Nagy András urnak, aki szebbnél szebb kuruc nótákat, majd ráadásul egy szép műdal énekelte igen izlésesen, érces, hatalmas, nagy terjedelmű, tömör bariton hangon. Ilyen énekest szívesen látnánk a Szigligeti színház tagjai között is.

A közönség igen jól mulatott. Sokat tapsolt s a debreczeni vendégeket lelkesen ünnepelte. Vajha mi őket hasonló szép hangversenyyel volnánk képesek revansizirozni.

Weszprémy Kálmán halála.

Hastifusz ölte meg.

Sajat tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Az utóbbi hónapokban olyan sokat emlegetett ifj. Weszprémy Kálmán A magyarországi zsidókról című könyv szerzője vasárnap reggel egy heti szenvedés után hastifuszban meghalt. Halála őszinte részvétet és megdöbbenést keltett mindenfelé, családját pedig, a melynek olyan nagy szükségére lett volna még reá, mélységes gyászba borította.

Ifju Weszprémy Kálmán egy héttel ezelőtt hivatalos kiküldetésben volt az államépítészeti hivatal részéről Hajduböszörményben. Itt kapta végzetes betegségét. Mikor Böszörményből haza jött, azonnal ágyba feküdt, s többé fel sem kelt. Kezelő orvosa dr. Losonczy Almos mindent elkövetett megmentésére, de a gyilkos kór megölte a különben erős szervezettel.

Weszprémy Kálmán halálát fiatal felesége, két apró gyermeke, édesatyja Weszprémy Kálmán megyei levéltáros s a nagykiterjedésű Weszprémy család siratja.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 3.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

A szalontai Arany ünnep.

Soha gyönyörűbb ószre hajló napot, mint ez a szeptember derekai vasárnap volt! Mintha Arany Jánosnak a költészet akarta volna visszaverni a mindenség. — Mosolygó napsugár, uszkáló ökönyál a levegőben, ünnep az égen, ünnep a földön. Petőfi szobrát tavasszal kell leleplezni, az Aranyét ősszel; így illik hozzájuk.

Nagyszalonta maga is érezte, hogy nem szürke hétköznapja, hanem piros vasárnapja van. Felpántlikázta magát nem-

zetiszin szalagokkal, mint Arany Sárika, ez a bogárszemű szalontai leány, aki erősen tartja a rokonságot a halálra vált nagygyal. Pedig nem is abból az égből való. De legyen neki az ő hite szerint.

Vérségi kapesok kapesolják már Arany János családjához fukarszavu Nagy Sándor urat, aki ma házigazdánknak, a világkereskedő Kemény Sándornak, az éjjeli őre. Megkérdeztem tőle: ismerte e Arany Jánost, vagy a fiát?

— Ismertem mindakettőt. De az apja tágabb ember volt, mint a fia. Ez sovány hitvány ember volt. Nem is szeretett közőnk jönni. (Később tudtam meg, hogy Nagy Sándor uram elkeseredett pört állított Arany Lászlóval valami birtok miatt s nem igen sokra becsüli a ma sem a pernyertes barna, hitvány embert.)

... Dél előtt tíz óra tájban csak úgy hullámzott Szalonta nagy piaca az emberekkel. Mintha ünnep szombatjára gyülekeztek volna a vitézek. Mintha tarka sáttáros tündéri város fejtett volna ki a szeptemberi reggel aranyos kőéből. — Mintha fővényből aranyló piac közepén zászlók lobognának; körül körül pedig, a festett korlátokon túl, deli szüzek, patyolat asszonyok, mint ablak közt nyíló szebbnél szebb virágok, tündökölnék fehér vagy rózsaszinben. „Hej! a fiatalság föl-fölnéz e tájra, mint piros almáért gyermek a nagy fára“, Pedig hát nem is Rozgonyi Piroskáért indul a harc, Arany János egyszerű szobrát jöttünk koszruzni; ez a széles tér nem keszi tornatere, hanem Szalonta köves piaca; ezek a diszmagyaros urak nem kopjatóró leventék, hanem főispánok, alispánok, akadémiai tisztviselők, tudósok, költők. Csak azok a szalontai szép leányok, asszonyok, azok a régiek ma is; koszorut hoznak, virágot hoznak az agg költő mozdulatlan alakjára. Becsület e nemnek! Koszoruja mindig volt férfias érdemnek.

Egyszer csak felzendül a szózat. A szabad ég alatt kettőzött szárnyesapással vágnak a hangok fel, a kéklő ürességbe. Nagyszerű preludiuma annak a zenének melyet Magyarország irodalmi testületeinek hódoló szavából fon össze az aranyos színben reszkető levegő. Széll Kálmán eszperesé az első szó, aki megindultsággal kiált az Istenhez himnuszt, amiért Arany nyál megáldotta nemzetünket. Utána szakadatlan diadalomkiáltás, színes koszorúáradat! Heinrich Gusztáv gavallérosan nemes alakja, Beöthy Zsolt, a fekete magyar ruhás Arany imádó, akinél szebben és lelkesebben nem hirdette még senki, még Redl Fügyes sem, az Arany nagyságát és magyarságát; szalontai vezéremberek, Debreczen három egymásután föl-lepő képviselője, utánok Magyarország minden irodalmi társaságának a megbízottja — mind, mind azt hirdeti, hogy ennél a szalontai egyszerű hajdunál nagyobb művésze nem volt ezer esztendőn keresztül a magyar nyelvnek! s ki tudja, lesz-e valaha? Mikor Szalay Imre szavára lehull a lepel, olyan mélységes esőnd támad, mint a milyent Arany János szokott festeni történeteibe, valami komoly, nagy fordulatkor. Ez a esőnd volt mégis a legbeszédesebb szószólója valahányunk ki nem mondható érzésének. Ott ül Arany, fehérben, mintegy a halhatatlanság tiszta diszében, a csonka torony kapuja fölött; néz, néz elmerülve a bihari répaságra, a mely olyan sima, mintha sebes árvíz meggyalulta volna; néz az ő kedves Szalontájára, ahova olyan hiába vágyakozott

vissza éltében, — most talán már igazán rakja azt a kis kunyhót, ahol független nyugalmat talál, amelynek örök csendjében örök dalok fogannak... Ó, szép a halál után való élet! Keserűen kiáltom én is el: „Meghalt költőnek lenni szép dolog!“

Ha a magam nevében koszorút tettem volna az Arany János szobrára s amint már szokás, beszédet is tartottam volna, ezt mondtam volna:

Mikor Arany János költeményeit olvasom, úgy teszik nekem e magyar nyelv, mintha ragyogó párosi márványtömb volna; mellette Arany János, mint istenadta szobrász mester, aki szerény magabizartozottsággal, a legfelségesebb és legegyszerűbb alakokat faragja ki ebből a szép holt kötőmezből.

Mikor Arany János költeményeit olvasom, úgy is tűnik a magyar nyelv mintha lomtárba lökött, kiszáradt tátoogó, vagy szakadozott huru cimbalom volna; Arany János pedig mellette, mint vén cigány, aki ráilleszti ujjait az avatag tárogató lyukaira, belefúj s a legeifelejttőbb multból sirnak egyszerre vissza sípján zokogó, irhá ó dallamainak; vagy rávág verőfájával a rozsdásodó cimbalomra s a magyarság szeliden busongó, vagy su'yán nekilobbanó lelki kezd kibeszélni belőle.

Mikor Arany János költeményeit olvasom, úgy tűnik fel nekem a magyar nyelv, mint egy határozatlan, de paragon hagyott róna, amelybe Arany, mint bronzarcu magyar szántóvető, csilámló ekevasal hasít mély barázdákat, s vett e barázdába harmiacszoros, hatvanszoros, sőt százszoros termésű magvakat, amelyekből kihajt az Élet a költészet aranyárgán hullámzó kalásztengére; de már ezt nem a szántó aratja le, hanem ez későbbi ivadék...

Petőfi a legnagyobb költőnk, de Arany János a legmagyarabb költőnk.

Oláh Gábor.

— **Személyi hír.** Vecsey Imre főjegyző szabadságáról hazaérkezett, átvette újból hivatalát. Miután a polgármester távol van, Vecsey főjegyző a helyettese.

— **A közgyűlés előkészítése.** Megirtuk, hogy Debreczen városa több napra terjedő közgyűlése e hó 27-én kezdődik. A tárgysorozat összeállítására ma értekezlet volt a városházán, melyen a főispán is jelen volt. A közgyűlés napirendjét megállapították. Miután még több fontos ügy előkészítve nincs, a héten a jog és pénzügyi bizottság ülést fog tartani.

— **Debreczeniek a zeneakadémián.** A budapesti m. kir. zeneakadémiában a napokban volt a felvéli vizsga, a mely alkalommal a 300 jelentkező közül három tehetséges fiatalembert vettek fel. Az egyik Weszprémy Andor, Weszprémy Zoltán főispán szépreményekre jogosító fia, akit a zene akadémia tanári kara is megdícsért. Meg kell említenünk külön, hogy Weszprémy Andor Füredi József zenetanárunktól nyerte ismereteit, akit a hivatott művészekből álló vizsgáló bizottság melegen üdvözölt az elért sikerért.

— **Tanügyi kinevezések.** A választás és közoktatásiügyi miniszter a nádudvari állami iskolába Váczi Endre hajdu szabolcsi tanítót és Bolgizsár Margit okleveles tanítónőt rendes tanítóul, illetve

Eredeti Melichár páros soru

„Unicum-Drill“ vetőgép
szabadalmazott kikötő készülékkel (lánc helyett.)

Kizárólagos nagy raktár Debreczenben: **Ráhmer Sándornál Piac-utca 26 sz Nagytrafik udvar.** Egyedül ott kaphatók az eredeti Bächer aczélekék, — kettős cketestek, — könnyű vetés boronák, — szecskavágók, — morzsolók, — repavágók — rosták, — konkolyozók, — járgányok stb.

tanítónőül kinevezte, így most már a nádudvari állami iskolánál 5 tanerő működik.

— **Debreczeniek a nagyszalontai Arany ünnepen.** Nagyszalontán f. hó 15-ikén vasárnap leplezték le Arany János szobrát, amelyet nagyszalonta községe és az ottani Arany muzeum egyesület állított a nagy költő tiszteletére. — A meghatározott szép ünnepen nagy számmal vettek részt debreczeniek is, három testület küldött képviselőket, t. i. a város, a kollégium és a Csokonai-kör. A küldöttek koszorút vittek — a város nevében is, — amelyeket Oláh Károly városi tanácsos, Eröss Lajos kollégiumi igazgató és Géresi Kálmán Csokonai-kör elnöke tettek a szobor talpazatára rövid beszéd kíséretében. A beszédek közül legnagyobb hatást tett Eröss Lajos megemlékezése, aki jellemző szavakkal aposztrofálta Arany Jánosnak költői és emberi kiválóságait.

— **A gazdasági bizottság ülése.** Debreczen város gazdasági bizottsága vasárnap délelőtti tartotta meg ülését Király Gyula tanácsnok elnöke alatt. Az ülésen a város 1908 évi költségelirányzatát tárgyalták. A bizottság a költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadta s a közgyűlésnek is ajánlta. A bizottság csupán egyes tételeknél tett módosításokat. Tudniillik a városi földek bérbeadása folytán nagyobb összegekért értékesítettek a földet s így ezt a különbözetet kell a költségvetésben kiegészíteni.

— **A főkapitány intelme.** Készséggel közli velünk Végh Gyula főkapitány, hogy a tifusz járvány miatt utasítja az összes fűszerkereskedőket, henteseket, pékeket és mindazokat akik élelmiszeri cikkek eladásával foglalkoznak, hogy tiltsák el a vevőknek az üzletben árusított cikkeknek kézzel való fogdosását. E rendelet betartását annál is inkább kívánja, mert ellenkező esetben szigorú pénzbüntetést szab ki a vétők ellen. A főkapitány intézkedése valóban igen helyes, mert a ragályos betegségek terjesztését az élelmiszerek kézzel való fogdosása tényleg elősegíti.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** A Jomkipur ünnepi istentisztelet a Deák Ferenc-utcai izr. templomban ma este fél hat órakor, holnap reggel ugyancsak fél hat órakor fog kezdődni.

— **Meplopták alvás közben.** Szabó Endre Csapó utca 50. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen és azt állítja, hogy szállás adásán alvás közben elloptak 40 korona értékű gyűrűjét. Az elloptott gyűrűt óraláncán hordta és kétkövű volt, a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Debreczenbe szökött tolvaj** A rendőrség bünyői osztálya tegnap egy táviratot kapott, amelyben röviden csak annyit jelentenek, hogy egy Sándor nevű pincér 300 korona ellopása után megszökött. Jelezve van pontos személyleírása

is. A rendőrség a 300 korona tolvaját kutatja, de még tegnap nem sikerült elfognia. Letartóztatott ugyan egy embert, aki nek személyleírása vág a távirat körülírásával, de még kellő bizonyítékok nincsenek. A rendőrség tovább nyomoz.

— **Bucusz Mindazon jóbarátoktól és ismerősöktől kiktől személyesen bucsut nem vehettünk ezután mondunk Istenhozzádot.** Gabányi Zoltán és Antal.

— **Kossuth Dalkör** alapító és pártoló tagjait ez uton is értesíti az elnökség, hogy amennyiben e hó 22-én vasárnap délután a karcagi Kossuth szobor megkoszoruzásán s a rendezendő jótékonycélu dalestélyen részt akarnak venni, e hó 20-ikáig jelentkezzenek az elnökségnél (József kir. herceg-utca 8 sz. I. emelet) A kirándulásra kedvezményes vasuti jegy engedélyezése a kereskedelemügyi miniszterium által kilátásba helyeztetett.

— **Védekezés a fadrágaság ellen.** Már szóvá tettük, hogy a fadrágaság ellen a legjobb védekezési mód, ha gázkályhákat állítunk be lakásainkba és gázzal fűtünk. Izléses és igen olcsó gázkályhák láthatók most a világítási vállalat Piac-u. 81. sz. üzletében. Ugyanott látható egy debreczeni uri család részére rendelt gázfűző konyha is. Felhívjuk az érdeklődő közönséget, tekintse meg ezeket a gázkályhákat.

— **Sonka, szalámi, teavaj, turó,** sajtok állandóan frissen Máyer Jenő fűszer és csemege üzletében kapható.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopatha orvos a fürdőből visszatérve értesíti a Debreczenben és környékén lakó betegeit, hogy rendelő óráját 1907. évi szeptember hó 19-én és 20-án ismét megkezdí Debreczenben Darabos-utca 55-ik szám alatt.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Lukács Lili izr. 19 napos, ifj. Weszprémi Kálmán ev. ref. 32 éves, Kuklis Mária r. kath. 3 hónapos, özvegy Kopányi Imréné ev. ref. 81 éves, Kovács József ev. ref. 5 hónapos, Somogyi Ilona ev. ref. 7 hónapos, Horváth Mária róm. kath. 6 hónapos.

— **Meglopott atyafi** Dobos Gyögy tegnap este borotválkozott egyik külvárosi borbély üzletben, majd közben borozni ment. Amikor haza tért nagy meglepetésére azonban 23 korona pénzét nem találta zsebébe. Az a gyanuja, hogy azt vagy a borotválkozás közben, vagy a borozás közben lopták el. Ily irányban folyik a vizsgálat.

— **Debreczeni göztéglagyár** részvénytársaság tisztelettel hozza a t. érdeklődő közönség tudomására, hogy tégla-gyártmányainak eladását Sas-utca 3. sz. a. irodájában megkezdte.

— **Beiratkozás a gazdasági ismétlő iskolába.** Felhívtnak a szülők, hogy ismétlő-iskola köteles gyermekeiket a gazd. ismétlő iskolába folyó év szeptember hó 25 ig föltétlenül irassák be. A beiratkozások szerda és szombat délután 2-5 óráig a városház-épület I. emelet 25. számú szobájában, másnapokon pedig a gazdasági ismétlő-iskolában eszközölte'nek. Községi iskolaszék.

— **Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

— **Letzter József** műtermében egy gyakornok az operáteuri munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljáráshoz felvétetik.

— **Tánciskola megny tás.** Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna utcában ujonnan épült tánctermemet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel és külföldi salon és nemzeti táncot. Boszton kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolonok. Beiratkozásokat elfogadok egész nap szeptember hó 16-tól Szent-Anna u. 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezni fogok, hogy az eddigi megelégedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Perczel Carola okl. táncitanárnő.

— **Komáromy M. utóda Risko Alajos** Piac utca 63. szám alatt levő hangszerüzletét augusztus hó 17-étől Hunyadi-utca 11 szám alá helyezí át. Üzletében dú választékban tart raktáron legjobb minőségű zongorákat, cimbalmokat, mindenféle vonós és fuvóhangszert, hangszeralkatrészeket és valódi római hurokat. Mindenemű javítási munkát elvállal, zongora hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken a legnagyobb szakértelemmel végzem.

— **Női kalap ujdonságok** Rózsa Ignácz áruházába megérkeztek.

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Az általam forgalomba hozott** közkedvelt Manilla kalapok 1-50-ével folyton kaphatók a „Nyakkendő király” uri divat üzletében a főposta mellett.

— **Gyermekjátékok, háztartási cikkek, műiparú különlegességek** Mentze áruházában, Kossuth u. 4. szám alatt szerezhetjük a legolcsóbban.

— **Őszi és téli** Női felöltő ujdonságok meglepő nagy választékban érkeztek Rózsa Ignácz elismert legnagyobb női felöltő áruházában Kistemplom-bazár.

— **Thaisz Arthur** előbb Pongrác Géza papír, iskolai és írószerek kereskedésében Debreczen Piac-utca 7. Bika szálloda mellett. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Iskolai szerekre u. m. füzetek, körzők, rajztömbök, vonalzó, táska és könyvszíjak stb. legnagyobb választékban. Jó házból való tanuló felvétetik.

A kiegyezés meg van kötve.

— Bécsi hírek szerint.

— Wekerle az ellenkezőjét mondja.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 16.

A kiegyezés megkötéséről még mindig nincsen pozitív hír. Bécsi jelentés szerint, amely igen valószínű, meg van kötve, míg a Wekerle kor-

Iskola öltönyök

Györfi Sándor

valamint **férfi öltönyök** a legolcsóbban **Grünfeld Adolf és Társánál** Debreczenben a **Kistemplom mellett** kaphatók.

kötszer, pipere és férfi divatúru üzlete Simonffy-u. bérházba **október 1-én megnyílik.**

mány köréből jó forrás himez és hámoz,

Wekerle szerint a kiegyezés még nincs megkötve, amennyiben a bank kérdés körül megállapodás nem jött létre.

De van még némi akadály a közjogi dolgok körül, amely azonban remélhetőleg elhárítható a Budapesten tartandó tanácskozások alkalmával.

TAVIRATOK.

A darabontok árulkodása.

M. Vásárhely, A kormány által letört darabont párt megtorlásra készül, Bécsbe megy egy küldöttség, — hogy a királynál tegyen panaszt Wekerle Sándor és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ellen.

A függetlenségi párt a szegedi gázság megtorlásáért.

Budapest, szept. 16. A függetlenségi párt körében nagy izgalmat keltett a szegedi katonai parancsnokság eljárása. Mint ismeretes 24 póttartalékost akik a darabont kormány alatt megtagadták a behívó átvételét, két heti zárkára ítélte. — A póttartalékosok akkor a vezérőrbizottsághoz elhívására tagadták meg a behívó átvételét s a függetlenségi párt most méltánytalannak tartja, hogy ezek megbüntetésének. A párt több tagja hiteles adatokat szerez be és ennek alapján 20 aláírással a képviselőházat ülésre hívja össze. A honvédelmi minisztert a párt több tagja megtámadja és követelni fogja, hogy a póttartalékosokat bocsássák szabadon.

Fabricius nem kap lakást.

Gyöngyös, szeptember 16. A budapesti honvéd gyalogezred itt tartott hadgyakorlatot. Fabricius ezredesi aki a darabont kormány alatt a képviselőház szétverésével tette hirhedt magát, Bíró főszolgabíróhoz szállásolták be. A hazafias főszolgabíró kijelentette, hogy darabontnak nem ad lakást Fabricius a táborban aludt és ott is evett.

Öngyilkos család.

Kolozsvár, szept. 16. Litvai János a kolozsvári Karolina kórház tisztviselője sikkasztott. Sikkasztását a lapok leleplezték. Vasárnap délelőtt Litvait, feleségét és 18, valamint 14 éves két leányát Litvainak a kórház telepén lévő lakásában felakasztva holtan találták. Előbb megmérkezték magukat, ami abból tűnik ki, hogy az asztalon mérget találtak. Az öngyilkosok levelet hagytak hátra, amelyet valamennyien aláírtak és amelyben kijelentik, hogy öngyilkosságot követtek el. Arra kéri a hatóságot, hogy holttesteiket ne honcoltassa föl. Litvai a kultuszminisztérium vizsgálóbizottságához is intézett egy levelet. Mielőtt a leányok ön-

gyilkosságukat elkövették, több barátjuktól elbucsztak. A hullákat a törvényszék orvostani intézetébe szállították.

Új tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható
Porjes Sámuelnél
Szilágy-Somlyón, saját házábanál.

Iskola öltönyöket

gyermekünknek
a legjobban és legolcsóbban

hatalmas választékban

Katz Hermann

Piacz-utca 43. Dréber sörcsarnok mellett.

Saját készítményű

térfi- és flu ruha

nagykereskedésében szerezhethjük be.

Elsőrangú férfi szabóság!

Angol- és hazai szövetek.

Varroda áthelyezés.

Varrodámat áthelyeztem Széchenyi-u. 23. Gyermekruhákat, bluzokat, pongyolákat jutányos árban készít

özv. Schvarcz Gyuláné.

Aranyos és Abuczki

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Készítenek a legjobb minőségű anyagból tartós, izléses és elegáns kivitelű

czipőket

mérsékelt árban

gyers és pontos kiszolgálás mellett.

Első dus választékú előnyomda.

Iskolás leányok részére

ajánlom dusan felszerelt női kézimunka áruházamat.
Pontos kiszolgálás.

Füstös Dezső

előnyomda és női kézimunka üzlete. Debreczen, Piacz-u. 12.
Saját gyártmányú férfi-, női- és gyermek harisnyák nagy raktára.

Mindennemü nyári ruhák
TISZTÍTÁSÁT
szépen, jutányos árak mellett eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

ZANDER-FÉLE

medico-mechanikai-gyógyi lételemet

Kedden folyó hó 3 án nyitottam meg.

Az órák beosztása mint a múlt évben.

Délelőtt 11—12-ig nők részére,

Délelőtt 12—1-ig férfiak,

Délután 4—6-ig gyermekek,

Délután 6—7-ig férfiak részére.

Jelentkezni lehet a rendelő helyiségben

Dr. Szász Adolf,

Telefon sz. 389.

ORVOS.

Piac utca 59. sz.

„Uránus” villamos Színház

Ma Kedden szept. hó 17-én.

Tamás bátya kunyhója.

gyönyörű mese, nagy látványosság és a

Viktória vizesések.

Azonkívül a következő ujdonságok.

Műsor:

Tolvajabb a tolvajnál.

Az árva kis leány.

Viktória vizesések.

Nővérek, mint vetélytársak.

Ne lopj.

Tamás bátya kunyhója.

Pár nap mulva lesz látható a Casablancai képek II ik sorozata, 14 részletben, továbbá a napokban Győrött légeeti Back gözmalom égése.

Előadások: Hétköznap este 7, 8, és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak: Mint rendesen.

Műsor változás fenntartva.

tisztelettel

Suchán és Winkler.

1907/275 1-206.
Küresülötől

Magasított kétvasú ekeestek

LACZKA LÁSZLÓ

gőzmozgató gépek, gépjárművek és gépjárművek, saját gyártmányú eke- és gazdasági gépek rakására
DEBRECZEN.

Csopán utca: 11. Békés-utca és Rákóczi út közötti sarkán és Eötvös utca felé felépítve
Pontos és juttatásos kiszállítás

Köszönit és állandóan raktáron tart (főkelet) egyenes eke- és kézi- és székelykészeket, lengő morzsolókat, jótállás mellett Elvállal mindennemű vas- és munkács munkát, mint: székelykészek, kavicsolást, mindennemű gép- és vaszer- gépezést és gyártást, gazdasági és ipari gépek, egyes és különféle szak- ismeri javítást

Előrejelhető kovácsolt acél kettős ekefejekeretek.

TRIUMPH TAKARÉKTŰZHÁNYOK

SZERELÉSRE KIVÉTELESEN MINDEN FÉLTARTMÁNY (ARÉNYZEM INGYEN.)

GOLDSCHMIDT S. ÉS FIA
WELS F. AUSZTRIA

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalat, az Egyesült Villamosági r. t. képviselője
Kossuth-utca 50.

Elvállal a villamos szakmába vágó mindennemű munkát, u. m. **Üzletek, magán lakások világítási és szellőztető. Telefonok, szobasürgönyök stb. szakszerű berendezését.**

Malmok, gyárak önálló üzemű berendezését, hővitését és gépek javítását.

Felvételek és költségvetés díjtalan.

1000 darab

angol alj

legdivatosabb szabás
6 koronától feljebb.

Mérték után is megrendelhető.

Cosműnök mérték szerinti 20 koronáért készüli.

Rózsa Ignácz

elismert legnagyobb
Női felöltő áruházába
kistemplom-bazár.

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becsere'

KÓNYA JÓZSEF
asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Eladó.

Biharmegye egy nagyobb forgalmu mezővárosában — halál eset miatt **egy ház** nagyobb forgalmu épületfa üzlettel együtt kiadó.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Kiadó 200 hold I-ső osztályu csupa szántóföld,

a berettyó-ujfalui állomástól 4 kilométernyire fekszik és a köves ut mentén van. Igen könnyen és rövid idő alatt megközelíthető. Évi haszonbér 5000 kor.

Fodor Lajos,
Berettyó-Ujfalú.

Előrehaladt idény miatt!!!

Nagy occássia vásár

nap- és eső-ernyő gyárban.

Piacz-utca 43. szám.

1. Csinos színes napernyők . . . 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők . . . 2 K 50 3 K
3. Legfinomabb fél selyem napernyők . . . 4 K 4 K 50
4. Elegáns mosható vászon ernyők . . . 4 K 50 fill.
5. Tiszta selyem ernyők . . . 5 K 6 K 7 K
6. Fekete eső-ernyők és antureás 20,0° leszállítva.
7. Eredeti francia mell-fűzők 3 koronától kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Értesítés.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a 30 év óta fennálló posztó és kézműáru nagykereskedésemet **divat gyapjuszövet és bélés áruosztályllyal bővítettem ki.**

Raktáron tartok: **hazai, angol, skót, öltöny, felöltő és télikabát szöveteket, selyem, bársony mellény és bélésárukat.**

Előnyös összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a **legolósobb határozott gyári árakban** számíthatom.

Kiváratra mintákkal is szolgálhatok, vagy kiválasztás végett házhoz küldöm a végeket.

B. pártfogásukat kérve, vagyok

tisztelettel
Fischer Adolf,
Piacz-utca 61. szám.

Mindennap más kirakat!

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumatics bántalmak** gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb **köszvényes vagy osuzos** betegségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagatását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert hatása gyors s biztos. Mint lob és daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a **tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen fel-talált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában
Debreczenben.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásának tessék válaszbélyegét csatolni.

Házasság czéljából 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretségét keresi. Mérleg képes jelígre czim a kiadóba.

Mérlegképes levele van a kiadóhivatalban.

Hentesek figyelmében! Pakoló ládák jutányos árban kaphatók Horváth gőzfűrészgárban.

A hosszú napra egy női ülést keresek Schwartz Dániel pipa metsző.

Enton erdészlak mellett 38 hold föld eladó. Értekezni lehet Kossuth-utca 20. sz. a.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

Villamos világítási és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel **Földvári L.** Debreczeni első hatóságilag engedélyezett villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Széchenyi-kert 52. szám alatt kényelmes lakóház szállóskerttel olcsón eladó. Értekezni Boros Testvéreknél.

Uveges tanuló felvétetik Blattner József Csapó-utca 1. sz.

Homoki bükköny a közvágóhidnál jutányosan eladó. Telefon 186.

Fűszerberendezést elad Simon István rendőrség.

Jókarban levő hordók 500—600 literesek és kerti székek olcsón kaphatók az Angol királynőben.

Ugyes lapelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Piaczi bolt, háromajtós, bármilyen czélra azonnal kiadó Csapó-utca 11. sz.

Csizmadia tanoncokat napibér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucarnoka (Margit fürdő telep.) Debreczenben.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép, és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

Egy ügyes 14—15 éves fiu szolgálai állásra azonnal felvétetik. Czime a kiadóban.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

1 darab gallér 12 kr. 1 pár kézellő 18 kr. Sugár Dezsőnél Piacz-u. 19.

Eladó honvéd tiszti (örnagyi) szép egyenruhák teljes felszereléssel. Ugyanott egy szép politirozott irodai író asztal eladó. Kigyó utca 21. szám.

Plisszérozást, Gouvlározást szépen, olcsón és gyorsan készít Plisszérozó intézet Csapó u. 63.

Tízifa ölenként, wazgononként és felvágva eser, tölgy, bükk, gyertyán, varga fa kapható Hegedüs Emilnél. Raktár, Homokkert gázgyár mellett. Iroda Miklósetca 7.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvétetnek Deák Ferencz-utca 22.

Új elektrotechnikai vállalat. Telefon sz. 210.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabb ban s legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piacz-utca 26. szám nagy- trafik udvarban eszközölhetők.

A hortobágy partján 250 hold föld 11 szobás uri lakással és megfelelő gazdasági épületekkel szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Uraságoktól levett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Ezer korona óvadékkal jó irással bíró középkorú egyén felügyelő, pénzbeszédő vagy bizományi állást keres helyben vagy vidéken. Czim a kiadóhivatalban.

Borezet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u 42. az első emeleten hátul.

Divatós, jó és mesés olcsón kaphatók

mesés olcsón kaphatók Női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyterítők, melegalsók

Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth utca 6. sz.

Az összes ruhaszöveteket

és mosó árukat hely szűke miatt most rendkívül olcsón árusítom el

Sugár Dezső

Piacz u 19. Bika mellett.

Fenyő Sándor

férfi szabó, Piacz 63.

Ajánlja durva felszerelt raktárát

hazai-, angol-, francia gyapjuszövetekben

mérték szerinti készítésre.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbizásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy újonnan berendezett

fényező és czimfestő

műhelyemet tetemesen kibővitve és minden modern dolgokkal, valamint zománczózó kályhával felszerelve **Debreczen Péterfia utca 1. sz.** alatt megnyitottam.

Elvállalok: Fürdőkádak fényezését, ke-rékpár zománczozását, fa- és vasbutor újonnan átdolgozását, a legdiszesebb fa- és márvány utánzással és díszítéssel, valamint épület-, portál- és üzlet berendezések mázolását, modern czimfestéseket bármilyen kivitelben mérsékelt árban.

Mindennemű szoba tapettázást és festést jutányos árban elfogadok.

Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.

Festő iskola.

Felhivom a nagyérdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy **f. évi szeptember hó 1-től kezdve** a rajz- és festészet minden ágában

iskolát nyitok.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem **Piacz-u. 41. sz. a.** egy tágas és e czélra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 9—12 ig és délután 3—5 ig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügye- letem és rendszeres oktatásom alatt a legujabb irány elvei alapján képezhetik magukat.

Beiratkozásokat a nálam megtudható feltételek mellett máttól kezdve elfogadok.

Teljes tisztelettel

RAJZÓ MIKLÓS festőművész.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszmű készítés és dobozgyár

DEBRECZEN, Főveszker-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített **könyvkötészetünk és diszműves** műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett **dobozgyárunkat**, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon-, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

ősz-i divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, Valódi persa szőnyegek, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

Skóth Sándor

fegyverműves és fegyver raktára

Főter 75.

Kereskedelmi és Iparbankkal szembe.

Ujjonnan berendezett üzletben mindennemű

vadász cikkek

raktáron vannak. Mindenféle **fegyver javításokat** szakszerűen és olcsón eszközölök.

Mesés választék a legmodernebb fegyverekben és fegyver részekben valamint töltényekben. Miniszterileg engedélyezett **Lőpor Aruda.**

László Zsigmond állatorvosi-rendelő

irodája

nagy és kis állatok részére

Csapó-utca 30.

Telefon 558. szám.

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű **sárgaréz és bronzárakat**

légszesz acelyen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását petróleum és légszeszről **villamosra**, vagy légszesz és villamosra (combináltra) **Újjá tisztítókat** s minden

e szakmába vágó **javitásokat** elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

Paplanok 2.50 krtól.

Tanév kezdetére

Fiu ing 1 frtől.

Férfi ing 1-20.

Galler minden állás 14-20 kr.

Szines kézellő ötrétű 22 kr.

Lábravaló 45 krtól.

Gyermek- és férfi harisnyák, női- és leány ingek, alsó szoknyák karton, sifon, clott, lüster és parchetből **olcsó árban árusítatik**

Doszoly János utódánál

Tisza-palota.

Szines napernyők minden árbánárúsítanak el. Leány és fiu ruhácskák kézen és rendelésre kaphatók.

Ágyterítők 1.20-tól Flanel takaró 1.50

Guzsvald József

műasztalos, DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. sz. T. cz.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy **Debreczenben, Péterfia u. 1. szám alatt** kifogástalan, izlés-es, jó

asztalos munkákat

készítek, nevezetesen: **műbutorok, háló, ebédlő salon, előszoba, konyha, iroda, bolt, gyógyszerári berendezéseket** bármilyenmő stílusban.

Különösen izléses modern munkákat.

Kérném becses megrendelésével pártfogolni. — Megrendeléseknél saját tervrajzaimmal szolgálok. — Kiváló tisztelettel **Guzsvald József.**

Szüretelő eszközök!

borsajtók, zuzók, puttonok, bornyomózsák

(mind magyar gyártmány) ólom sörét és vadásztöltények raktára.

Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

Debreczen, Piacz-utca 23. sz.

Uj árak.

Vasáru cikkek

a legolcsóbban és a legjobb minőségben

Csapó-utczán

(a volt Pásztor Gyula és Ta-féle) üzleti helyiségében

szerezhetők be.

Kiváló tisztelettel **Nánássy Lajos** vaskereskedő.

Uj árak.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szer széplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496 sz.

A cégére kérem figyelni.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás

Szoba padló lakk

és mindenféle festékekben

Térei J. utóda

özégnél

különleges festékek gyári raktára **DEBRECZEN, Hatvan u. 13. sz.**

A cégére kérem figyelni

Mindenféle
kefe- és ecset árukat
a legjutányosabb gyári áron ajánl
Stern József és Testvére
kefegyár Rt városi raktára, Piacz 22.
Fésűk a legnagyobb választékban kaphatók.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Vedjegy.

Szép a bajusz

a híres
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerlár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Preciz órajavitó műhely.

Gasparik Adám órák ékszerész és látszerész
Debreczen, Piacz-utca 85. sz.

A Bankegyesülettel szembe.

Ajánlom preciz órajavitó műhelyemet. Mindennemű órák javítását vagy átalakítását elfogadok um Chronometereket villanyatrakat mérő készülékeket egy évi tényleges jótállás mellett, minden állásban szabályozva a legolcsóbb árak mellett. Továbbá a átlósan felszerelt raktáromat valódi sveiczi omega és glashüte zsebórákat különféle kivitelben fali inga, asztali és különféle vekker órákban nagy választék.

Tisztviselőknek, katonaságnak, csendőrségnek, vasutasoknak és munkásoknak 20 száz lék engedmény, Nagy választék látszerészerti cikkekben.

A legtömöttebb erszény is pehely könnyű lesz

ha a szülő iskolába járó gyermekeit a bevásárlásnál nem vezérli, de alig veszít sulyából, ha írórajz és taneszközökből csak feltevélenül szükségesekeket szerzik be **szolid árakban**

Mihály Sámuelnél,

papirkereskedés könyvnyomda

DEBRECZEN, Főtér 30. szám

Telefon 106. Telefon 106.

Minden gondos anya
gyermekének
szükséges ruhákat
Neumann M.

cs. és kir. udvari szállítónál
szerzi be
a postával szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb!

Glacé-, svéd- és szarvashőr

keztük.

Sajat készítményű **sérvkötők, háskötők, suspensorok.**

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-utca 12.

(Stenczinger ház)

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete bel és külföldi szövetek valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztékú raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyeket, valamint magyar, dísz- és viselő ruhákat, papi reverendákat, palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítik.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és

Egyéves önkéntesek

a legegánsabban, szabályszerint kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelőseget vállalok.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálak.

Külföldön jártam!

Az összes **női ruhaszövet** gyárat meglátogadtam és a mi szépet és jó kelmét,

costümre és blousokra valót

találtam azt mind megvettem, igen kérem a n. közönséget, hogy mielőtt **ruhaszövetet** vásárolna, nézze meg a mostan érkezetteket üzletemben.

Már 1 frtos vásárlás után ajándékot adok. — A fénykép nagyítások még mindig készülnek.

A kirakat sötétkékre van festve.

Tisztelettel

Lówy F. Piacz-u. 24.